

dige Folk, som ere øvede i den Gjerning. Naar de ikke ere øvede i den, spilere de det Korn, som dertil er anvendt, og der er jo overordentlig Mange, der kun have een Mand, der er fjendt med det Stykke Arbejde, og hvem skalde saa gjøre det Arbejde den Søndag, da denne Mand er fri? — Hvad angaar Forslaget om at gjøre Grundlovsdagen til en Fridag — thi til en Helligdag kan det dog ikke være Meningen — mener jeg, at Bestemmelsen herom er en Støtte for den Udtalelse, jeg for kom med, at det foreliggende Forslag nærmere er et Lovforslag om en Fritagelse for Arbejde end Forslag til en ligefrem Helligdagslov, og denne Opfattelse styrkes ogsaa ved § 5, hvor man vil have, at de her foreslaaede Bestemmelser ogsaa skalde virke paa Valgdagen; det dreier sig altsaa ogsaa her om Fritagelse for Arbejde, der er ikke Tale om, at man giver denne Fritagelse af Hensyn til Gudstjenesten. — § 6 mener jeg strider absolut mod den nuværende Helligdagsanordning og mod at helligholde Søndagen; thi naar der kan finde støiende Fornøielser Sted, naar de kun foregaa saa langt fra Kirken, at de ikke forstyrre Gudstjenesten, kunde det hende, at de vilde drage fuldt saa Mange til sig, som Kirken drager til sig. I hvert Fald vil det ikke fremme det Niemed, hvori denne Lov skalde gives. Jeg vilde derfor i høi Grad beklage, om man vilde stride til at gjøre denne Lov færdig i Dag, eventuelt i Morgen, fordi det dog maa blive et Hastværksarbejde, dersom vi uden Udvalg skulle stille de hertil sigtende Ændringsforslag. Jeg vilde meget ønske, at dette Lovforslag maatte blive henvist til et Udvalg, thi det staar for mig, at det ikke vilde være rigtig forsvaret saa hurtigt at vedtage et Lovforslag, der har en saa stor Betydning for Folk i Almindelighed, at man endog i Folkethinget ikke har været paa det Rene med, i hvilke Næringsbrug den vilde gribe forstyrrende ind, og derfor har maattet vælge dette at overlade til Ministeriet, efterhaanden som Begjæringerne eller Klagerne komme frem, at tilstede Undtagelser fra Loven; det er naturligvis overmaade hensigtsmæssigt, thi selv om man gav sig til at opregne Alt, hvad man kunde faae Rede paa af den Sort Næringsbrug, som ikke taale en Standsning, vilde man dog næppe faae det helt udtømmende. Dersom vi nu her — det maatte jo ske i Dag — skalde stille Ændringer til dette Lovforslag, tror jeg ikke, at man kan bebrejde En, om disse Ændringsforslag ikke bleve saa gode, saa fornuftige og saa overtænkte, som de burde være, paa Grund af den store Virkning,

som Loven faar i Fremtiden. Jeg vilde næppe se mig i Stand til at stille derhen sigtende Forslag; om jeg kunde slutte mig til Forslag, stillede af Andre, kan jeg ikke vide Noget om endnu, men jeg vilde helst se Sagen henvist til et Udvalg, som kunde overveje den grundig. Og det kunne vi jo bedre gjøre med denne Lov end ved næsten enhver anden Lov, eftersom det ikke vil gjøre den allerringeste Fortræd, om vi leve et Aarstid endnu eller forøvrigt vedblive at leve under den nuværende Lov.

Formanden: Det ærede Medlem har ganske Ret i, at den Tid, inden hvilken Ændringsforslag maa stilles, er meget kort. Jeg har imidlertid efter den stærke Opfordring, der var rettet til mig, ikke fundet det rigtigt ikke at gjøre Mit til, at Lovforslaget kunde fremmes. Ærede Medlemmer staar det jo ibrigt frit for at stille sig til Sagen, som De ville.

Th. Nielsen: Naar man gjennemlæser Loven af 26de Marts 1845, ser man strax, at den væsentlig er givet fra et statskirkeligt Synspunkt; dens Hovedformaal er at skaffe Fred for den statskirkelige Gudstjeneste. Noget anderledes forholder det sig, naar man gjennemlæser Loven af 7de April 1876 og erindrer de Forhold, under hvilke den kom frem: Det var ikke væsentlig kirkelige Grunde, men væsentlig borgerlige og politiske, der bevirkede, at man gav sig til at revidere den gamle Helligdagslov. Jeg skal i saa Henseende minde om, at en af Anledningerne var den Omstændighed, at politiske Forsamlinger vare blevne forbudte om Søndagen af visse Politimestre, medens andre tillode slige Forsamlinger. Loven af 1876 bærer ogsaa i sin § 7 Spor heraf. Naar vi nu skulle, om jeg saa maa sige, for tredje Gang forhandle denne Sag — 1845 ligger jo ganske vist forud for Rigsdagens Tilværelse, men det er dog tredje Gang, at denne Del af Lovgivningen undergaar en Hovedrevision, i alt Fald i den sidste Menneskealder — saa ser jeg ikke, saaledes som det ærede Medlem for 11te Kredts (Styhr), denne Revision væsentligt fra et kirkeligt Synspunkt, men jeg tror, at Revisionen, som den foreligger i Lovforslaget, væsentlig maa ses fra et Arbejderbeskyttelses-Synspunkt. Jeg synes ogsaa, at den bærer tydelige Spor deraf, men dermed udtaler jeg ingenlunde, at det skalde staa i Modsetning til Kirkens Interesse. Jeg er i den Henseende fuldstændig forvisset om, at naar man beskytter Arbejderne, saa vil Kirkens Sag ret forstaaet ikke komme i Strid dermed, thi Kirkens Sag,